

Аналітичний огляд якісного стану масивів поверхневих вод суббасейну річки Прип'ять за січень 2026 року

Об'єкти, створи і періодичність відбору проб на 2026 рік визначені «Програмою державного моніторингу вод (в частині діагностичного, операційного та дослідницького моніторингу масивів поверхневих вод та у частині діагностичного моніторингу масивів підземних вод)», затвердженою наказом Міндовкілля від 27.01.2026 № 1250 та «Порядком здійснення державного моніторингу вод», затвердженого наказом Держводагентства України від 28.01.2026 № 17.

Моніторинг масивів поверхневих вод в суббасейні Прип'яті проводиться **на 32 пунктах спостережень**, в частині операційного моніторингу, у т.ч. 4 - поверхневі водозабори, які є джерелами питного водопостачання та 5 - транскордонні водотоки.

Разом з тим, у січні додатково проводили моніторинг транскордонного МПВ-р.Уборть, с.Рудня Хочинська за «Програмою державного моніторингу вод» затвердженою наказом Міндовкілля № 29 від 08.01.2025 року.

Загалом протягом січня водогосподарськими організаціями забезпечено виконання Програми моніторингу вод та відібрано 33 проби поверхневої води (103 % до плану).

За результатами хроматографічних та спектрометричних досліджень перевищення максимальних меж Екологічного Нормативу Якості не зафіксовано. Разом з тим, у межах допустимих значень нормативів екологічної якості зафіксована присутність наступних речовин:

- пестициди: тербутрин – 8 створів, пара-пара-ДДЕ – 7 створів, хлорфенвінфос (суміш цис-, транс-ізомерів) – 3 створи, пара-пара-ДДД, пара-пара-ДДТ по 1 створі.
- поліароматичні вуглеводні: бензо(а)пірен – 14 створів, флуорантен – 13 створів, бензо(б)флуорантен – 9 створів, бензо(г,h,i)перілен – 6 створів, бензо(к)флуорантен – 5 створів, антрацен – 2 створи, бензол – 2 створи.
- фармацевтичні препарати: трихлорметан (хлороформ) – 13 створів, тетрахлорметан (чотирихлористий вуглець) – 1 створ.
- леткі органічні сполуки: тетрахлоретилен – 3 створи, трихлоетилен – 1 створ.
- важкі метали: нікель – 20 створів, хром – 14 створів та кадмій – 4 створи.

У пунктах моніторингу, розташованих на масивах поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення та транскордонних водотоках визначені хімічні та фізико-хімічні показники якості вод. Значення більшості показників по усіх створах знаходяться значно нижче ГДК для водойм госпитного і рибогосподарського водокористування за винятком марганцю та заліза загального. В річках Стир, Уборть, Уж та Случ (м. Звягель) визначається органічне забруднення за показником БСК₅, а в річках Ствига та Стир виявлено підвищений вміст амоній-іонів.

Порівняно з груднем у питних водозаборах суббасейну фіксується підвищення вмісту марганцю (окрім річки Уж), а в річках Уж та Хомора заліза загального. В транскордонних водотоках фіксується зниження хімічного та біологічного споживання кисню (окрім річки Стир) та підвищення вмісту заліза загального. Вміст амоній-іонів підвищився в річках Прип'ять, Горинь, Льва, Стир та Случ.

Аналіз стану МПВ за фізико-хімічними показниками:

Питні водозабори:

ОРГАНІЧНЕ ЗАБРУДНЕННЯ

- ХСК (норма - 50,0 мгО/дм³)

мінімальне значення: 31,47 мгО/дм³ р. Уж, м. Коростень

максимальне значення: 48,15 мгО/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький

- БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)

мінімальне значення: $0,50 \text{ мгО}_2/\text{дм}^3$ р. Хомора, м. Полонне та р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький

максимальне значення - зафіксовано **перевищення**:

- $3,20 \text{ мгО}_2/\text{дм}^3$ р. Случ, м. Звягель;
- $3,04 \text{ мгО}_2/\text{дм}^3$ р. Уж, м. Коростень.

БІОГЕННЕ ЗАБРУДНЕННЯ

- амоній іони (норма – $1,28 \text{ мг}/\text{дм}^3$): в межах від $0,27 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Уж, м. Коростень та р. Хомора, м. Полонне до $0,54 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький;
- фосфат-іони (норма – $3,5 \text{ мг}/\text{дм}^3$): в межах від $0,030 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Хомора, м. Полонне до $0,100 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький;
- нітрат-іони (норма – $45 \text{ мг}/\text{дм}^3$): в межах від $0,420 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький до $7,41 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Уж, м. Коростень;
- нітрит-іони (норма – $3,3 \text{ мг}/\text{дм}^3$): в межах від $0,030 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Хомора, м. Полонне до $0,045 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Уж, м. Коростень;
- сухий залишок (норма – $1000 \text{ мг}/\text{дм}^3$): в межах від $242 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Уж, м. Коростень до $423 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький.

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ

- залізо загальне (норма - $0,1 \text{ мг}/\text{дм}^3$) - **зафіксовано перевищення**:
 - $0,825 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Уж, м. Коростень;
 - $0,408 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Случ, м. Звягель;
 - $0,290 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Хомора, м. Полонне;
 - $0,160 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький.
- марганець (норма - $0,01 \text{ мг}/\text{дм}^3$) - **зафіксовано перевищення**:
 - $0,160 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький;
 - $0,160 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Хомора, м. Полонне;
 - $0,084 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Случ, м. Звягель;
 - $0,072 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Уж, м. Коростень.

Транскордонні ділянки водотоків:

ОРГАНІЧНІ ПОКАЗНИКИ

- БСК₅ (норма - $3,0 \text{ мгО}_2/\text{дм}^3$)

мінімальне значення: $1,80 \text{ мгО}_2/\text{дм}^3$ р. Прип'ять, с. Сенчиці

максимальне значення - зафіксовано **перевищення**:

- $3,36 \text{ мгО}_2/\text{дм}^3$ р. Уборть, с. Рудня Хочинська
- $3,02 \text{ мгО}_2/\text{дм}^3$ р. Стир, с. Зарічне

- ХСК (норма - $50 \text{ мг О}/\text{дм}^3$)

мінімальне значення: $19,0 \text{ мгО}/\text{дм}^3$ р. Горинь, с. Висоцьк

максимальне значення: $32,93 \text{ мгО}/\text{дм}^3$ р. Уборть, с. Рудня Хочинська

БІОГЕННІ ПОКАЗНИКИ

- амоній іони (норма – $0,5 \text{ мг}/\text{дм}^3$): в межах від $0,290 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Уборть, с. Рудня Хочинська до зафіксовано **перевищення**:
 - $0,515 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Ствига, с. Познань;
 - $0,515 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Стир, с. Зарічне.
- фосфат-іони (норма – $2,15 \text{ мг}/\text{дм}^3$): в межах від $0,056 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Уборть, с. Рудня Хочинська до $0,273 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Горинь, с. Висоцьк;
- нітрат-іони (норма – $40 \text{ мг}/\text{дм}^3$): в межах від $0,900 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Льва, с. Переброди до $1,710 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Уборть, с. Рудня Хочинська;
- нітрит-іони (норма – $0,08 \text{ мг}/\text{дм}^3$): в межах від $0,016 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Стир, с. Зарічне до $0,042 \text{ мг}/\text{дм}^3$ р. Горинь, с. Висоцьк;

● сухий залишок (норма – 1000 мг/дм³): в межах від 172 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань до 241 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне.

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ:

- залізо загальне (норма - 0,1 мг/дм³) зафіксовано **перевищення**:
 - 1,320 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська;
 - 1,006 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань;
 - 0,479 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне;
 - 0,463 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк;
 - 0,451 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці;
 - 0,349 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди.
- марганець (норма - 0,01 мг/дм³) – зафіксовано перевищення
 - 0,198 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська.

Вміст розчиненого у воді кисню становив 7,56-15,64 мгО₂/дм³, при нормі не менше 4,0 мгО₂/дм³.

З результатами вимірювань якості поверхневих вод більш детально можна ознайомитись на офіційному інтернет-ресурсі «Моніторинг та екологічна оцінка водних ресурсів України» <http://monitoring.davr.gov.ua/>.

Аналітичний огляд якісного стану масивів поверхневих вод суббасейну середнього Дніпра у межах Житомирської області за січень 2026 року

Моніторинг масивів поверхневих вод в суббасейні середнього Дніпра проводиться **на 10 пунктах спостережень** в частині операційного моніторингу, у т.ч. 6 - поверхневих водозаборів, які є джерелами питного водопостачання.

Для проведення досліджень на вміст специфічних та пріоритетних токсичних, здатних до накопичення стійких забруднюючих речовин відібрано 10 проб, 100% плану та відправлено до лабораторії моніторингу вод Північного регіону м. Вишгород, протоколи випробувань поверхневої води надійшли по всіх створах.

За результатами вимірювань протягом січня перевищення максимальних меж Екологічного Нормативу Якості не виявлено. Разом з тим, у межах допустимих значень нормативів екологічної якості виявлена присутність наступних речовин:

- пестициди: тербутрин – 4 створи (Гнилоп'ять, Ірша Іршанське вдсх., Роставиця та Гуйва), хлорфенвінфос (суміш цис-, транс-ізомерів) – 3 створи (Ів'янка, Ірша Малинське вдсх. та Гуйва), дикофол в річці Ірша Малинське вдсх.;
- поліароматичні вуглеводні: флуорантен – 4 створи (Гнилоп'ять, Тетерів Денишівське вдсх., Ірша Іршанське вдсх. та Гуйва), бензо(a)пірен та бензо(g,h,i)перілен – 2 створи (Гуйва та Тетерів Денишівське вдсх.), бензо(b)флуорантен та в річці Гуйва;
- фармацевтичні препарати: трихлорметан (хлороформ) – 5 створів (Гнилоп'ять, Ів'янка, Ірша Малинське та Іршанське вдсх., Роставиця);
- метали: нікель - 7 створів (Гнилоп'ять, Тетерів Денишівське вдсх., Ірша Малинське вдсх. та Іршанське вдсх., Роставиця, Мика та Гуйва), миш'як в річці Гнилоп'ять, кадмій в річці Тетерів Відсічне вдсх., хром в річці Тетерів Денишівське вдсх.

Аналіз стану МПВ за фізико-хімічними показниками:

Органічне забруднення

- ХСК (норма - 50,0 мгО/дм³)

мінімальне значення: 28,22 мгО/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин

максимальне значення: 34,92 мгО/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир

- БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)

мінімальне значення: 2,88 мгО₂/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин

максимальне значення – зафіксовано **перевищення**:

- 3,44 мгО₂/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир
- 3,36 мгО₂/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів
- 3,28 мгО₂/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир
- 3,12 мгО₂/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська

Біогенне забруднення

- амоній - іони (норма - 1,28 мг/дм³): в межах від 0,23 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин до 0,32 мг/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир;

- нітрат - іони (норма - 45 мг/дм³): в межах від 1,62 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин до 4,37 мг/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир;

- нітрит - іони (норма - 3,3 мг/дм³): в межах від 0,016 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир до 0,061 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин;

- фосфат - іони (норма - 3,5 мг/дм³): в межах від 0,021 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська до 0,084 мг/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир;

- сухий залишок (норма - 1000 мг/дм³): в межах від 280 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова до 429 мг/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир.

Небезпечні речовини:

Зафіксовано перевищення вмісту показників:

● заліза загального (норма - 0,1 мг/дм³):

- 0,768 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська;
- 0,432 мг/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир;
- 0,408 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів;
- 0,384 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин;
- 0,384 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир;
- 0,348 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова.

● марганцю (норма - 0,01 мг/дм³):

- 0,144 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська;
- 0,132 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин;
- 0,114 мг/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир;
- 0,078 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир;
- 0,072 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів;
- 0,062 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова.

Вміст розчиненого у воді кисню становив 12,32-13,84 мгО₂/дм³, при нормі не менше 4,0 мгО₂/дм³.